

RÁ MUDI RA PEDRO RA MUDI CARTA NÚ'A BI 'YOFO RA APOSTOL NSAN PEDRO

*Ra apostol Pedro opabi nú'ya gamfri xa nxani
haburaza*

¹ Núgui drá Pedro, rá apostolgui ra Zidada Jesucristo. Dí op'ahu nuna carta nú'ahu gyá gamfrihu xcá pøñihu de ri haihu ne xcá nxañihu haburaza ma'ra ya hai, 'ra de gue'ahu guí 'bah Mponto, ma'ra Galacia, nu ma'ra Capadocia, nu ma'ra Asia, ha nu ma'ra Bitinia.

² Ajua ma Dadahu bi huancahu ngu nú'q xqui beni desde rá mudi pa dá camfrihu ma zi Hmuh ra Jesucristo. Y po rá Maca Ndahi bi t'axca ma mfenihu pa ga øtehu ra Zidada Jesu co 'nara mfeni xá nt'axi, y co rá maca ji'a xa xuga ma ts'oquihu. Ajua da jap'a'ih ndunthi ne da max'a'ih pa gui 'bah te ra 'ñentho.

*Ya gamfri pe'tsa 'nara nthø'mate de ra te pa
nzantho*

³ Ga xøcambenihu Ajua nú'q to'o ma Dadahu ne go gue'q rá Dada ma zi Hmuh ra Jesucristo. Nú'q xi ja ndunthi rá huecate pa guecaguihu, hangue xa 'racju 'nara 'ra'yo te. Né nubyá dí tø'mhu gue ma ga yopa ntehu ngue'q ma zi Hmuh ra Jesucristo bi du nepu bi yopa nte ma'na'qui'q.

⁴ Nehe dí tø'mhu ga haqñh nú'q ra tsogui bí pescaguihu Ajua nuni mahets'i nú'q hindza za

da nhuati, nixi hinhya'm^h da nts'oqui, nixi hinhya'm^h ma da 'm^hedi ngu yá xi ya za.

⁵ Aju^a xi sugaguih^h co rá ts'^hedi ngue'a dí camfrih^h'a. Nú'a sugaguih^h asta nú'a ra pa da ñangaguih^h nuua ja ra ximhai pa dí 'racj^h nuni mahets'i gatho nuya j^hapi de ma mpøhøh^h nú'a 'bescaguih^h ne ma da hnequi rá ngats'i ra pa.

⁶ Hangue por gue'a xi drí johyah^h masque dí thoh^hbya ya ts'othogui nuua ja ra ximhai ngue'a go gue'a rá paha Aju^a, pe nuya thogui' 'bestho ma da uadi ngue'a 'raya patho ma da njab^h.

⁷ Nubyá dí thoh^h ya ts'othogui pa ma'ná da zedi ma jamfrih^h, pa njab^h nu stua yopa penga ra Zidada Jesucristo, Aju^a ma xi da 'ñesca ma nsuh^h ne da johya'a ngue'a xa zedi ma jamfrih^h. Nja ngu ra oro 'rani ja ra tsibi pa ma'ná da hogui, nújh^h nehe dí thoh^h ya ts'othogui pa ma'ná da zedi ma jamfrih^h. Nura oro masque huadi ne thogui, pe 'rani ja ra tsibi pa ma'ná da hogui, y numa jamfrih^h ma'ná ri muui que ra oro.

⁸ Nu'ah^h grí m^hadih^h ma Zidadah^h ra Jesucristo masque hinxcá hyanth^h, ne guí camfrih^h'a masque nubyá hinguí hanth^h'a, hangue xi grí johyah^h co 'nara d^hanga johya xi xá nsunda.

⁹ Y nurá ngats'i ra pa, ngue'a xcá camfrih^h, ma gui tsønh^h mahets'i hab^h ma dí t'a'ah^h gatho ya j^hapi de ri mpøhøh^h.

¹⁰ Maya'b^h nuyá 'm^hehni Aju^a bi m^h gue nujá ndí ma ga mpøhøh^h po rá hñojal'i Aju^a. Nuya 'm^hehni' himbi za bi b^hadi de nuna mpøhøxa 'racj^h Aju^a nubyá. Nu'a xi mi øt'a ra ts'^hedi pa xa b^hadihm^h te rí bønga nú'a bi m^hañ', pe himbi za.

11 Nu'á bi mä ngu nú'á mi xipa rá Mäca Ndahi Ajuá gue ra Zidada Jesucristo mi ma da thogui ya ugui asta rá du, pe 'mefa mi ma da t'umba ra nsunda. Pe nu'á himbi za bi bádi ha'mu mi ma da njabu, nixi hanja mi ma da nja.

12 Nuya 'mehni'u bi sipi gue himi ma da hyanda nú'á mi mañ'á, pe nujá hq. Pe bi sipabi'u gue mi pe'tsi da nja gatho nú'á mi mañ'á, pe asta 'mefa. Dí pahu gue nuya pabya xa nja gatho nú'á bi mañ'á, ne gue'á ya xa xi'a'iuhu nú'á to'o manba rá noya Ajuá ne hanpa rá ts'edi ra Mäca Ndahi nú'á xuá 'behna de mahets'i. Ne nuna mpøhøna xi xá nsunda, hangue asta ya enxe da nehma da bádi nehe.

Ajuá ne ga pe'tshu 'nara te strá nt'axi

13 Hangue beñhu xá hñ de nú'á te gatho gui 'yøthu, ne nsuhu xá hñ, ne xi da tø'mhu nú'á ya japi ma da 'ra'ahu Ajuá po rá hñojá'i nu stua yopa penga ma Zidadahu ra Jesucristo.

14 Nubyá ya yá båtsi'ihu Ajuá ne guí øtehu'a, hangue oxqui beñhu gui 'yøt'ehu ya ts'ot'øt'e ngu nú'á nguí øthu ma'met'o ante gui camfrihu ra Zidada.

15 'Yohu co ri mfenihu strá nt'axi ngu rá nt'axi Ajuá nú'á xa huahn'ahu pa da pøhø'ihu.

16 Ngue'á Ajuá xicaguihu ja ra Mäca T'ofó ne ena: "'Buhu xá nt'axi, ngue'á nugui xá nt'axigui."

17 Ajuá go gue'á ma Dadahu nú'á to'o dí aphu ma nt'adihu, y nú'á go gue'á nehe ma da hñabgahu nguenda de gatho nú'á te stá øthu. Nú'á hindu ma da xáctho nú'á to'o ma da hñam'ba nguenda,

hangue mahyoni ga 'yohá co rá ntsu Ajuá gatho
nú'á ya pa ga 'buháua ja ra ximhai.

18 Dí pahá gue Ajuá bi 'uegaguihá de ma
nts'o'muhá nú'á xqui 'ñutca ndu ma dadahá. Nu'á
bi pøhøguihá, pe hingue co ra t'axi nixi co ra oro
nú'á juadi ne thogui.

19 Bi pøhøguihá co rá maca ji ra Zidada Jesucristo
nú'á bi mani nu mi tho'á, nja ngu 'nara zi t'uca deti
xá nt'axi ne hinte ja.

20 Nú'á de ante da thoca ra ximhai ya xqui t'eque
pa da du ne pa da pøhøguihá, pe hinga 'bestho bi
'ñehe, asta nuya pabya ja bi 'ñehe pa bi pøhøguihá.

21 Nujá dí camfrihá Ajuá ngue'á bá pencahá'á
ra Zidada Jesucristo pa bi du por guecju, y 'mefa
de gue'á Ajuá bi japi bi yopa nte ma'nan'qui, ne bá
umba rá nsunda. Hangue dí camfrihá Ajuá, ne dí
tø'mhá da zixcahá ja rá nsunda nehe.

22 Y stá camfrihá rá noya Ajuá ne ya stá nxucjá
de ma ts'oquihá pa xa za stá mpeltsua hmatehá
'na ngu ma'nan, hangue xi ma ga mádihá 'na ngu
ma'nan con gatho ma muihá.

23 Nubyá ya stá yopa 'buhá ma'ra'yo ngue'á ya
stá camfrihá rá noya Ajuá nú'á hinhya'mu ma da
uadi. Nuna ra te dí pe'tshá de guecua ja ra ximhai
ma da uadi da thogui, pe nuna ra 'ra'yo te stá
hañhubya hinhya'mu ma da uadi.

24 Ra Maca T'ofo ena njaua:
Rá te ra ja'i nja ngu 'nara ndapo,
ha nú'á gatho te pe'tsa nura ja'i'á nja ngu 'nara
døni.
Nura ndapo da du y nura døni da hyøe,
25 pe nurá noya Ajuá hinhya'mu da uadi.
Y nura noya'a go gue'á ra maca noya ya xa si'ahá.

2

¹ Hangue ya hñacjʉ gatho nú'qá xá nts'o, ngu ra nthate, ra ñohmi, ra nduste, ra nt'etsate, guehya dí xi'ahʉ ya hingui 'yøthʉ.

² Njahʉ ngu 'nara zi båtsi xi tsʉ ra thuhu dega 'ba, ne ne da zi ndunthi pa da niñqá, ne'ahʉ dá zu'ahʉ ra thuhu de rá noya Ajuqá, pa njabʉ ma'na da ndangui ri jamfrihʉ,

³ ngue'qá nu'ahʉ ya xcá pátuahʉ rá hñojal'i ra Zidada.

Ra Zidada Jesucristo gue'qá ra mudi do bi megui Ajuqá ja rá nija'qá te

⁴ Jonihʉ co ra Zidada Jesu nú'qá to'o ra mudi do bi megui Ajuqá ja rá nija'qá te, y nú'qá ra nija'qá go guecjʉ nújʉ stá camfrihʉ. Nja ngu nú'qá ra mudi do bi ʉtsa ya gádo ne bi fóte'ʉ, njabʉ bi t'ʉtsa nehe ma Zidadahʉ ra Jesucristo asta bi tho ja ra ponza. Pe ja rá thandi Ajuqá xi ri muui, ne bi hñuts'i'qá dega mudi do.

⁵ Y nújʉ nehe dí njahʉ ngu 'raya do nú'ʉ t'ets'i ja ra jádo pa rí te rá nija'qá Ajuqá, y Ajuqá go gue'qá ra gádo. Nuju'go guecjʉ dyá macjahʉ majuqani ngue'qá dí pephʉ'qá. Hangue ma ga umfʉ ma tehʉ'qá ngu 'nara hñqáti, ngue'qá gue'qá ri ho Ajuqá ga umfʉ de rá thuhu ra Zidada Jesucristo.

⁶ Ngue'qá Ajuqá mi māngá de ra Zidada Jesu ja ra Maça T'ofó, ne ena njaua:

Nugui dí pégui ja ma hnini Sion nuna ra mudi do pa ma nija,

ngue'qá guehna stá huts'i ne xi ri muui ndunthi; y nuto gatho da gamfri, hinda ma da 'be yá tsa.

⁷ Hangue nūjá dí camfrihá ra Zidada Jesu, dí pāhá gue xi xá nsunda, pe nū'á to'o hingui camfri'á, hingui pādi ua xá nsunda. Ja ra Māca T'ofo mā njaua de ra Zidada Jesucristo, ne ena:

Nū'á ra do bi fōthmābá 'na lado nuya hyøngu, nubyā gue'á ra mūdi do de rá nijá Ajuá.

⁸ Ra Māca T'ofo sigui mā de ra Zidada Jesucristo ne ena:

Ya ja'i da za da mfe'tse ja nura do'á, ne da dagui. Y nu'á tó'o ri mfe'tse, ri mfe'tse ngue'á hingui camfri rá noya Ajuá. Nū'á ma da dagui pa da 'mēdi ngue'á bi māngā Ajuá da njabá.

Ya gamfri gue'á rá hnini Ajuá

⁹ Pe nujá go guecjá rá hniniguihá Ajuá xa huancahá ne xá nt'axiguihá, ne dyá ndá gá macjāhá dí pēphá Ajuá ra dānga ndá, ne dí māñhá de yá dānga 'bēfi nū'á to'o bá tsicjá de ja ra 'bēxuui pa ga 'báhá ja rá māca ñot'i'a, y nū'á go guesé Ajua.

¹⁰ Ma'met'o himrá hniniguihá Ajuá, pe nubyá há, ya rá hniniguihá'á. Ma'met'o hinstí tsáhá ra huecate, pe nubyá há, Ajuá xa huegaguihá.

Pēphá Ajuá co ri tehá

¹¹ Ma zi hmādi cu'ihá, nū'ahá gyá nzøhøhá de guecua ja ra ximhai, dí xi'ahá gue oxqui beñhá ya ts'omfeni de ra ximhai, ngue'á nuya ts'omfeni'á go gue'á da za da ts'oc'a ri 'ra'yo tehá.

¹² 'Yohá xá hñó ja yá thandi nū'á hingyá gamfri. Nū'á ri numa'ñá'ihá, ne eñ'ahá gue gyá ts'ojá'ihá, pe nu sta hyanda ri hoga'muhiá, ne'á ma da xøambeni Ajuá nū'á ra pa'á da tha'mba nguenda'á.

¹³ 'Yøtehá gatho nuya ja'i há ra ts'utbi, ngue'á guí camfrihá ra Zidada. 'Yøtehá nuri dānga ndáhá,

14 ne gatho nuyá mfats'i'q nū'q xa thuts'i pa da castiga nū'q hingui øt'e xá hñó, ha nehe pa da ñamahñó de nū'q øt'e xá hñó.

15 Ajuq gue'q rá paha gui 'yøthu gatho nū'q xá hñó, pa njabu guí co'tuahu yá ne nū'q ya ja'i ñama'ñu de gue'ahu ne hinte yá fadi.

16 Nubyá ya hinguí 'buhu ja rá hmarda ra ndaxjua ley, pe hingue ngue'q ya hinguí 'buhu ja rá hmarda ra ndaxjua ley ma guí 'yøthu ya ts'ocate. Nubyá ma'na mahyoni guí 'yøthu ra hñó, ngue'q gyá 'begohu de Ajuq.

17 Hangue mahyoni guí umfu ra t'equ'ei gatho ya ja'i ngu rí 'ñepi cada 'na de gue'q, ne xi guí mädihu gatho ya cu, ne guí 'yohu co rá ntsu Ajuq, ne guí umfu ndunthi ra t'equ'ei ri danga ndahu.

Ra Zidada Jesucristo bi zeta ya ts'othogui, y njabu ga tséthu nehe

18 Nu'bú nū'ahu guí 'buhu dega 'begoo, 'yøta ri hmuhu co ndunthi ra t'equ'ei, hingue hønse nū'q ja yá hmäte ne ya hoja'i, nehe nū'q xi ya ts'o'mui.

19 'Bu guí tséthu gatho ra nts'o'mai t'lølt'ahu masque hinte go xcá øthu, hønse ngue'q xcá cam-frihu Ajuq, nu'bú ha, guí øthu xá hñó ja rá thandi Ajuq.

20 Pe nu'bú dra castiga'ihu ngue'q guí øthu nū'q hingui ho, ne guí tséthohu, xí njabu, ¿ha gue da t'e'ts'a ri nsuhu? Hina, hinda za. Pe nu'bú guí sufrihu ngue'q guí øthu ra hñó ne gatho guí tséthohu, nu'bú ha, guí øthu xá hñó ja rá thandi Ajuq.

21 Ajuq bi huancahu pa ga tséthu ya ts'othogui ngu nū'q bi zeta ra Zidada Jesucristo. Nú'q xi bi

zeta ya ts'othogui nsinque te ma ts'oqui mi tu, hønse po rá nguecjü, hangue rí 'ñepcahu ga tsethu nehe ngu bi zeti'a.

²² Nu'á hinhya'mü bi 'yøt'a ni 'nara ts'oqui, nixi to bi hyat'i.

²³ Ora mi ts'ani'a, nu'á himi thädi. Ora mi hn'a'mbabü, nu'á himbi nöt'e. Nu'á mi øt'e, hønse mi tsocuatho ja rá 'ye Ajua ngue'a go gue'a padi da 'yøt'a ra ts'utbi ngu rí 'ñehe.

²⁴ Ma Zidadahü ra Jesu bi hñasca gatho ma ts'oquihü nuni ja ra pont'i habü bi du'a. Bi du'a pa bi 'uegaguihü de ra ts'oqui pa da za ga 'buhü xá nt'axi. Nú'á xi bi thogui 'raya danga ügui pa go bi hñasca ma üguihü.

²⁵ Nujá ndí njahü ngu 'raya dëti xqui nxani haburaza, pe nubyá ya stá yopa penguihü co ma hogá Ma'yohü nú'a to'o ri supca ma tehü.

3

'Nara ts'ofo pa ya medinthati

¹ Nú'ahü 'bëhñahü, 'yøta ri dämehü, pa njabü nu'bü ri dämehü hingyá gamfri, da za da gamfri'ü nsinque gui zofohu, hønse ngue'a da hyanda ri hogá'müihü.

² Da gamfri'ü ngue'a da hyandi gue guí 'yohü xá nt'axi, ne ngue'a xi di ja ri t'equ'eihü.

³ Odi oda ri mfenihü ra nthoqui de ri stähü, nixi de nú'a ra oro gui hñuxhü, ne nixi de nú'a ra he gui hñuxhü pa da hnequi mahotho'ihü.

⁴ Nu'á mahyoní gui 'yøthü, go da beñhü gui nhycjü de mbo ja ri corasohü co 'nara nthoqui nú'a

hindá ma da ts'oqui. Gui hñojá'ihá ne gui 'báhá co 'nara hogá'mái, ngue'a guehna ri ho Ajuá.

⁵ Njahá nehe ngu bi nja nút'á ya hogá 'béhñá mi 'bá maya'bá, xi mri hñouqui xá hñó mbo ja yá coraso, mi camfri Ajuá ne mi óta yá dámé.

⁶ Ngu ra Sara, xi bi 'yóta rá dámé nút'á mrá thuhu ra Abrá, ne xi bi jamasu'a, y asta mi embi gue go mi gue'a rá hmu. Nu'ahá da za gui njahá ngu nút'á ra 'béhñá'a 'bá gui 'yohá xá hñó, ne hingui tsuhá gatho nút'á da 'ñehe.

⁷ Nú'ahá 'ñóhóhá, 'báhá xá hñó co ri 'béhñáhá ngu nút'á ri manda Ajuá, ngue'a Ajuá xa 'ra'ahá 'nada ra te mahyegui con gue'tá, ne ngue'a hinga mahyegui yá ts'edi con gue'ahá. Hangue numansuhá'pa pa njabá Ajuá da 'yóde nút'á gui 'yapabihá.

Mahyoní da sufri nút'á to'o ót'a ra hñó

⁸ Nubyá, nút'ahá grí gathohá, pe'tshá 'nada ra mfeni, hñu'mbahá yá mái nút'á to'o tu yá mái, mádihá 'na ngu ma'na, pe'tshá ra nthecate 'na ngu ma'na, ne oxqui 'ñexhá 'na ngu ma'na.

⁹ Oxqui ó'tuahá ra nts'o'mái nút'á to'o ó'l't'ahá ra nts'o'mái, nixi gui tsañhá nút'á to'o tsañ'ahá. Nu'a gui 'yóthá, 'yaphá Ajuá da jápabi'tá, ngue'a Ajuá xa huahn'a'ihá pa gui 'yóthá njabá, ne pa da jáp'a'ihá'a.

¹⁰ Xa nt'ofo ja ra Macea T'ofo ne ena njaua:
Nu'a tó'o ne da 'má 'nara hogá'mái gatho ya pa de
rá te,

dá su rá ne pa hindá nhuate,
ne hindá mangá ya ts'onoya.

¹¹ Dá 'uegue de ya ts'oqui ne dá 'yót'a ra hñó.

Dá 'yøt'a ra ts'edi pa da 'mu te rá 'ñentho, ne hindra necatuhni.

¹² Ngue'q Ajuq ri japa nú'u to'o øt'a ra hñó, ne øtuabi yá nt'adi'u.

Pe nuya ts'o'mui, hini japabi'q.

¹³ ¿To'o gue'q da 'yø't'ahu 'nara nts'o'mui 'bu guí øthu ra hñó? Jo'o.

¹⁴ Pe nu'bu guí sufrihu ngue'q guí øthu ra hñó, nu'bu guí njapihu. Hangue oxqui tsuhu te da t'ø't'ahu, nixi da du ri muihu.

¹⁵ Xøcambenih ma Zidadahu ra Jesucristo ja ri corasohu, ne gui ja gui pah hanja gui thatuah nú'u to'o da 'yan'ahu de ri jamfrihu. Haha, gui thadihu, pe co 'nara t'equ'ei ne hingue dega nt'ets'i.

¹⁶ Hangue 'yohu xá hñó co ri mfenihu strá nt'axi, pa njabu da 'be yá tsa gatho nú'u to'o ñama'ñ de gue'ahu. Nu'u ñama'ñ de gue'ahu ngue'q guí tenbahu rá 'mui ra Zidada Jesucristo.

¹⁷ 'Bu Ajuq go rá paha pa gui sufrihu, ma'na xá hñó gui sufrihu ngue'q guí øthu nú'q xá hñó, pe hingue gui sufrihu po 'nara nts'o'mui gui 'yøthu.

¹⁸ Nehe ra Zidada Jesucristo bi sufri. Nú'q na'quitho bi du pa bi hñasca ma ts'oquihu. Nú'q hinte ma ts'oqui mi tu pe bi du por guecju nuju dyá 'yøt'ats'oquihu. Bi njabu pa bi za dá jonihu co Ajuq. Dí pah gue xi majuqni bi thopa rá ndo'yo, pe rá zi ndahi hina.

¹⁹ Ha nu mi du, bi ma bá ñaq ja yá thandi nū'u to'o ya mi jot'a ja ra nidu.

²⁰ 'Ra de gue nū'u ya ja'i'u go gue'u mi 'bai de nū'u ya pa mi 'bu ra Noé. Nuya ja'i'u himbi ne bi 'yøte Ajuq, y nū'bu mi hoca ra arca ra Noé, Ajuq bi meu'tsa

ndunthi ra pacencia pa 'bu xa ntsø'mahmaq, pe himbi ne. Hangue hønse hñqto ya ja*'i* bi bongui de ra nzøthe ngue'q hønse gue'q xqui 'yøte Ajuq, hangue himbi ja*'t*a ja ra dehe ngue'q bi yt'a ja ra arca.

²¹ Ha nu mi nyaxa ja ra dehe nú'u ya ja*'i* mi 'bu mbo ra arca, gue'q 'nara nt'udi de nú'q ra sistehe t'øt'ebya. Nura sistehe'q hingo gue'q pa da t'axca ma ndo'yohu, nú'q go gue'q pa da t'axca ma mfenihu, ne go gue'q 'nara nt'udi de ma mpøhøhu. Stá mpøhøhu ngue'q bi du ne bi yopa nte ma Zidadahu ra Jesucristo.

²² Nepu nú'q bi yopa mengui pa mahets'i, ne bí huhnibya ja rá 'ñei Ajuq. Ne bí o ja rá 'ye gatho ya enxe nú'u hq ra ts'utbi ne hq ra ts'edi.

4

Pephu Ajuq co nú'q ra mfadi ne ra ts'edi xa 'ra'ahu'a

¹ Ra Zidada Jesucristo xi bi sufri, hangue ne'ahu rí 'ñep'ahu gui hñqñhu gatho nú'q da 'ñep'ahu ne gui sufrihu ngu bi nj'aq. Ngue'q nu'q tó'o xa sufri, go gue'q ya xa 'uegue de ra ts'oqui.

² De gui 'buhuua ja ra ximhai, mahyoní gui 'ueguehu de ya ts'oqui, pa njabu da za gui 'yø'tuahu rá paha Ajuq, y hingo gui 'yø'tuahu rá paha ri ndo'yohu.

³ Ma'met'o nguí ñothu nehe ngu nú'q ñothu nû'u hingyá gamfri. Ngúi ñothu ya ts'ot'ot'e, nguí beñhu ya ts'omfeni pa nguí ñothu gatho nú'q xi xá nts'o, nguí 'yohu ja ra ntixfaní ne ja ra nts'o'yo. Ngúi ñot'atuhnihu habu ngrí ntihu. Ngúi xøcambeniu ya

c'oi nū'u ni ts'u hiní 'ñepi dra sōcambeni. Pe nubyá ya dá gue'q xcá 'yøthu.

⁴ Nubyá nuya ja'i hingyá gamfri hingui tsa da badi hanja ya hingrí 'ñohu'u ja yá ts'ot'ot'e nū'u ot'e'u, hangue nubyá ñama'ñu'u de gue'ahu.

⁵ Pe nuya ja'l'i'u pe'tsi te ma da dapa nguenda Ajuq nū'q to'o ma da hñq'mba nguenda gatho nū'u te, ne nū'u ya xa du.

⁶ Nehe nū'u ya xa du, ne'u ya xqui ts'ofo de rá noya Ajuq, pa njabu masque ya xa du yá ndo'yo'u, ma da yopa me'tsa ma'na ra 'ra'yo te nū'q ma go da umbabise Ajuq.

⁷ Ya ts'utho ya pa ri 'bedi pa da nja ra ngaxhmai, hangue xi da nsuhu xá hño, ne oguí tsayahu gui 'yapabihu Ajuq.

⁸ Nu'q xi mahyoní gui 'yøthu, mádihu 'na ngu ma'na, ngue'q co ra hmate da za gui mpunba ts'equihu 'na ngu ma'na.

⁹ Nehe 'ñumba ntsayahu 'na ngu ma'na ja ri nguhu ne ote gui mañhu.

¹⁰ Cada 'na de gue'ahu pehu nū'q ra 'befi xa 'ra'ahu Ajuq co nū'q ra ts'edi ne ra mfadi xa 'ra'ahu, pa njabu da za gui mfaxhu 'na ngu ma'na ne gui nhyoga mefihu de hangutho ya 'befi xa 'ra'ahu Ajuq po rá hñojali.

¹¹ 'Bu 'na xa t'umba ra 'befi pa da nzote, dá nzote xá hño ngu nū'q manga rá noya Ajuq. Ha nu'bu 'na xa t'umba ra 'befi pa da mfaste, dá mfaste co nū'q ra ts'edi xa umbabi Ajuq. 'Yøthu njabu pa da hnequi rá nsunda Ajuq ja ri 'muihu de rá thuhu ra Zidada Jesucristo, ngue'q nu'q go rá meti ra nsunda ne go ri manda'q pa nzantho. Njabu gue'q.

Ya gamfri mahyoní da sufri

12 Ma zi hmádi cu'ihu, odi tu ri muihu ngue'a guí thohu ya ts'othogui. Nixi gui beñhu gue ngue'a gyá gamfrihu hinda za gui thohmah njabu, pe mahyoní gui thohu njabu pa ma'na da zedi ri jamfrihu.

13 Nu'q gui 'yøthu, johyahu, ngue'a grí sufrihu ngu bi sufri ma Zidadahu ra Jesucristo. Ngue'a nu'bu grí sufrihu, ma xi gui johyahu nu xcri hyanthu stua yopa penga ra Zidada Jesu con gatho rá nsunda'q.

14 'Bu tsañ'ahu ya ja'i ngue'a xcá camfrihu ma Zidadahu ra Jesucristo, padihu gue guí njapihu, ngue'a ra Maca Ndahi 'bai con gue'ahu ne fax'ahu. Xi majuani, nuya ja'i tsani Ajuaq, pe pa gue'ahu ri hnequi rá nsunda Ajuaq ja ri 'muihu.

15 Pe ni 'na de gue'ahu oxqui sufrihu po 'nara nthote, nixi po 'nara mfe, nixi po 'nara nts'o'mui, nixi por gui hñøthu habu hiní 'ñep'ahu.

16 Pe nu'bu grí sufrihu hñse ngue'a gyá gamfrihu, hinga 'nara 'betsa'q. Xøcambenih Ajuaq ha, ngue'a gyá gamfrihu.

17 Ya bi zø ra ora gue rá ts'utbi Ajuaq ma dí mudi co ya gamfri. Hangue nu'bu rá ts'utbi Ajuaq ma dí mudi con guecaguihu, ¿xihma nu'u to'o ri utsabi rá noya Ajuaq, tengu sta tha'mba nguenda'u?

18 Nu'bu ya hoja'i xá hñei pa da mpøhø'u, ¿xihma nu'u ya ts'o'mui ne ya 'yøt'ats'oqui gá ja'i, tengu xi ma da thogui'u?

19 Hangue 'bu dí sufrihu ngue'a dí ø'tuahu rá paha Ajuaq, ma ga siguihu ga øthu nu'q xá hñ ne ga tsocuathohu gatho ja rá 'ye Ajuaq, ngue'a go bi hyogaguihu'q, y nu'q hinda ma da hyegashu.

5

'Nara ts'ofo pa ya gamfri

¹ Nú'ahu gyá ndahu de ya nija, dí zo'ahabya. Nugui drá nda nehe de rá nija Ajuaq, ne dá handi ne dí damajuani de nú'u ya ts'othogui bi thogui ra Zidada Jesucristo. Y ngugui ngu'ahu ma ga 'bahu mahyegui con gue'a ja rá nsunda nú'q ma da hnequi nu stua yopa pengui'a.

² Jamasuhu nú'u ya gamfri xa 'ra'ahu Ajuaq gui suhu, ngu 'raya hoga ma'yo xi ri jamasu xá hñó yá deti. Suhu con gatho ri pahahu ngu nú'q ri ho Ajuaq. Pehu nura 'befi'q con gatho ri maihu, hingue gui mpefihu pa gui to'mhu gue da t'a'ahu ra boja.

³ Oxqui ma gui ndanguihu de nú'u grí suhu. Nu'q gui 'yøthu, 'yohu xá hñó, pa njabu da den'a ri 'maihu'u.

⁴ Y nu stua yopa pengui nú'q ra nda de gatho ya ma'yo, ma da 'ra'ahu 'nara thahq xi xá nsunda, ne hinhya'mu da thegue.

⁵ Nehe nu'ahu basja'ihu, dí xi'ahu gue gui 'yøtehu ya nda de ra nija. Y gatho'ihu, 'ñøtehu 'na ngu ma'na, ne oxqui 'ñets'ihu nixi gui nøt'ehu, ngue'a rá noya Ajuaq ena njaua:

Ajuaq hingui faxa nú'u to'o ri 'ñets'i ne ri nøt'e, pe nu'u tó'o hingyá nøt'e ne hingyá 'ñets'i, nu'u ha, fats'i.

⁶ Hangue ogrí 'ñets'ihu, nixi gui nøt'ehu. Nu'q gui 'yøthu, hanithohu gatho nú'q bí pehn'ahu Ajuaq nú'q hq ra ts'edi, pa njabu nu'q ma da 'ñe'ts'a ri nsuhu 'mefa nu sta zo ra ora.

⁷ Gatho ri dumaihu go da tsocuahu Ajuaq, ngue'a go gue'a ri su'ahu ne hup'a ri maihu.

8 Xi da nsuhh, ngue'q nura ts'ondahi go gue'q ma ncontrahh ne 'yo gatho ja rá nguni ra ximhai honi to'o da hyat'i. Nu'q nja ngu 'nara dumanthuhu gá zate mafi ne 'yo honi to'o da za.

9 Hangue dá zedi ri jamfrihh ne gui no'tuahh ra ts'ondahi. Beñhh gue nuya thogui guí thohh, gue'h thogui nehe nú'h ma'ra ya cu 'bui gatho ja rá nguni ra ximhai.

10 Pe hinga nzantho ma gui thohh ya ts'othogui, hangue odi tu ri maihh, ngue'q Ajuq ra dangui rá hñoja'i pa gue'ahh, y nu'q go gue'q da 'ra'ahh ra ts'edi pa ma'na da nja ri jamfrihh, ne pa gui tsetih ya ts'othogui, pa njabh gui 'buhh xá hñó. Nu'q po rá hñoja'i xa huahn'ahh pa gui 'buhh ja rá nsunda pa nzantho ngue'q guí 'nathohh co ma Zidadahh ra Jesucristo.

11 Ajuq go rá meti ra nsunda, ne go ri manda'q pa nzantho. Njabh gue'q.

Ya nzenjua pehna ra apostol Pedro nu mi uadi rá carta

12 Dí pehn'ahhbu nuna carta co nuni ma hoga cuhh ra Silvano. Hinga ndunthi ya noya dí op'ahh, pe dí op'ahh pa ga nup'a ri mfenihh, ne pa ga xi'ahh gue nú'q ra maca noya xcá camfrihh go gue'q xi majuqni rá noya Ajuq, ne go gue'q xicju de rá hmate'q, hangue dí xi'ahh gui sigui gui camfrihh xá hñó.

13 Ri fat'ajua'ih nuya cu 'bucua ja ra nija nuua ra hnini xa thu'mbabí Babilonia. Nuyh guehyh ya cu xa huahna Ajuq ngu xa huahn'a'ihh nehe. Nehe ri fat'ajua'ih ra cu Marco nún*i* dí ja ra uenda gue ma t'u.

14 Nubyá, go dí xi'ahá gui nzenuahá 'na ngu
ma'na co 'nara ntháfi dega hmáte.

Gui 'báhá te rá 'ñentho gatho nú'ahá guí cam-
frihá ma Zidadahá ra Jesucristo. Njabá gue'a.

**Ra 'Ra'yo Testamento
New Testament in Otomi, Mezquital (MX:ote:Otomí,
Mezquital)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Mezquital

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomi, Mezquital

ote

Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Mezquital

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

c6437f19-566b-5232-8b2a-5c88e5a5622b